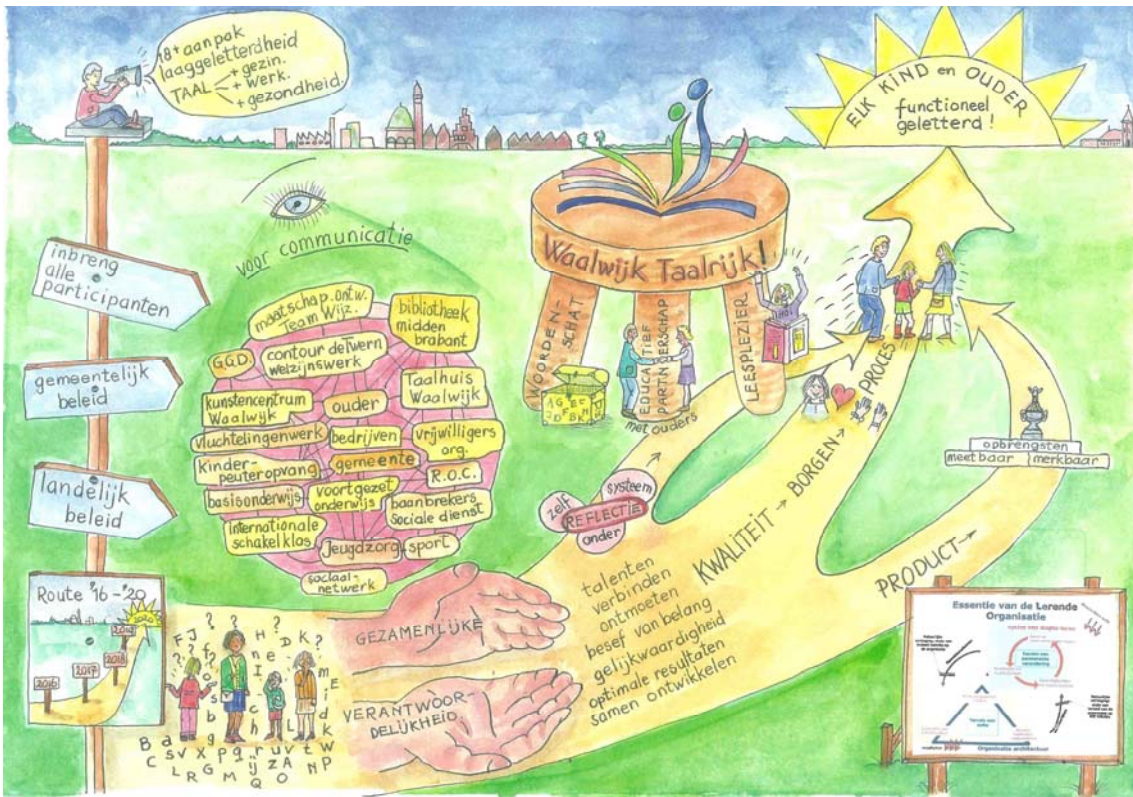

Waalwijk Taalrijk!

'Aanpak taal ouder en kind samen' (0-18 jaar)

Waalwijk Taalrijk!

De gemeente Waalwijk wil laaggeletterdheid en taalachterstanden verminderen. Om dit te bereiken heeft de gemeente Waalwijk een uitvoeringsprogramma opgesteld. Dit programma, Waalwijk Taalrijk! 2016 – 2020, is op 26 juli 2016 vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders. In het programma Waalwijk Taalrijk! heeft de gemeente samen met partners¹ doelen gesteld op het gebied van taalachterstanden.

Visie

Taal is een basisvoorwaarde voor kinderen om optimaal hun talenten te kunnen ontwikkelen. Binnen de gemeente Waalwijk streven we ernaar dat elk kind en elke ouder functioneel geletterd is en blijft. Samenwerking tussen ouders en professionals op basis van partnerschap is hiervoor noodzakelijk.

Doelen Waalwijk Taalrijk!

- Borging Waalwijk Taalrijk in (voor)scholen, bij betrokken instellingen, professionals en vrijwilligers.
- Aantal kinderen eind groep 2 met een taalachterstand (in het Nederlands) is met 20% verminderd.
- Aantal kinderen eind groep 8 met een taalachterstand (in het Nederlands) is met 20% verminderd.
- Aantal ouders dat deelneemt aan activiteiten (educatief) partnerschap is met 20% toegenomen.

Borging:

- Betrokken professionals/vrijwilligers hebben informatie ontvangen over mogelijkheden van ondersteuning en weten welke Waalwijk Taalrijk-activiteiten er in te zetten zijn.
- Betrokken instellingen passen de Waalwijk Taalrijk-activiteiten toe.
- Betrokken professionals/vrijwilligers hebben informatie ontvangen over herkennen van signalen van laaggeletterdheid en kunnen doorverwijzen.
- Betrokken instellingen stimuleren ouders aan de slag te gaan met (Nederlandse) taal.
- Ouders kennen belang van taal, weten welke instellingen/activiteiten ondersteuning bieden.
- Kinderen/ouders die ondersteuning nodig hebben maken gebruik van aanbod activiteiten.

Figuur 1. De drie pijlers Waalwijk Taalrijk! en bijbehorende activiteiten 2016-2017

¹ GGD, kinderopvang-peuterspeelzalen, basisscholen, voortgezet onderwijs, ISK, welzijnswerk, bibliotheek, gemeente

Pijler 1 Taal- Woordenschat

VVE (voor- en vroegschoolse Educatie)

VVE is een programma voor peuters en kleuters met een taalachterstand. De voorschool is een peuterspelzaal of een kinderdagverblijf met een VVE programma. Een voorschool bestaat uit de groepen 1 en 2 van een basisschool met VVE.

Taalimpuls (voor- en vroegschoolse, Primair Onderwijs(PO))

Taalimpuls is een project om de woordenschat van kinderen met (kans op) een taalachterstand te verbeteren. Een taalexpert richt zich samen met een klein groepje kinderen op het aanleren van abstracte begrippen/woordenschat die kinderen nodig hebben om instructies te kunnen begrijpen.

Taalondersteuning voor nieuwkomers (PO)

Er wordt ondersteuning geboden voor leerlingen die niet of nauwelijks in het Nederlands aanspreekbaar zijn en aan de professionals die met deze leerlingen werken. Er wordt gewerkt aan het verminderen van handelingsverlegenheid bij groepsleerkrachten en er wordt aandacht besteed aan zelfredzaamheid, basiswoordenschat, beginnende geletterdheid, leren lezen, begrijpend lezen, schooltaalwoorden en taalgericht zaakvakonderwijs.

Taalrijkwijzer schoolbladen

Kinderen van 0-12 met ouders die in het bezit zijn van een Paswijzer (een pas voor inwoners uit de gemeente met een smalle beurs) kunnen gratis een abonnement nemen op een schoolblad.

ISK (VO)

De ISK (Internationale SchakelKlas) is een school voor leerlingen tussen de 12 en 18 jaar. Leerlingen die uit het buitenland komen en de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen, krijgen twee jaar aangepast onderwijs met als doel dat ze naar het reguliere voortgezet of vervolgonderwijs door kunnen stromen.

Pijler 2 Leesbevordering

Boekstart

Boekstart is een leesbevorderingsprogramma voor baby's en hun ouders. Ouders ontvangen op het consultatiebureau een Boekstartkoffertje, met informatie over voorlezen aan baby's, twee boekjes en een gratis lidmaatschap bij de bibliotheek. Vanaf mei 2017 loopt er een pilot met een Boekstart-coach. Dit is een leesconsulent van de Bibliotheek Midden-Brabant die het gesprek met ouders aangaat over het belang van voorlezen in relatie tot taalontwikkeling.

Leesbevordering in de VVE (voor- en vroegschoolse)

Leesbevordering in de VVE is een project voor de taalstimulering van het jonge kind (0-6 jaar). Er wordt ingezet op leesbevordering en mediawijsheid, ouderbetrokkenheid, collecties en deskundigheidsbevordering van professionals. Het bestaat uit ondersteuning door bestaande, aangepaste of nieuwe producten of diensten bij leesbeleving, taalstimulering en ouderbetrokkenheid.

Naschools leesavontuur (PO)

Het Naschools leesavontuur is gericht op leesbevordering bij kinderen uit groep 4 t/m 8. In 2 periodes van 10 weken nemen 2 groepjes van maximaal 12 kinderen na schooltijd deel aan activiteiten die georganiseerd worden door de leesconsulent. Voorlezen, samen lezen, boekproeverijen en spelen met taal. De leesconsulent richt zich ook op de leerkrachten met bijeenkomsten en er zijn workshops voor de ouders.

Leesplezier voor jongeren (VO)

Alle VO-scholen in Waalwijk werken structureel samen aan het verhogen van de taal-enleesvaardigheden van leerlingen in leerjaar 1 en 2. In deze samenwerking zijn de ouders van de leerlingen volwaardige partner en zij ondersteunen/stimuleren de kinderen in de thuissituatie. Binnen deze educatieve samenwerking wordt een leesplan en activiteitenplan ontwikkeld en wordt deskundigheidsbevordering docenten ingezet.

Pijler 3 (Educatief) partnerschap met ouders

Actief Ouderschap (voorschool, PO, VO)

Strategieprogramma Actief Ouderschap is een traject voor scholen dat bestaat uit vier stappen. Een scan van het huidige partnerschap met ouders, een ouderavond over wederzijdse wensen en verwachtingen, het maken van een visie en ambitieplan en een start met een partnerschapsteam dat activiteiten ontwikkelt en uitvoert op het gebied van partnerschap met ouders.

TOV (voor- en vroegschool, PO)

Thuis Ondersteuning met Vrijwilligers (TOV) helpt gezinnen bij situaties die zich kunnen voordoen bij het opgroeien en opvoeden van hun kinderen. Getrainde vrijwilligers bieden ondersteuning, praktische hulp en vriendschap aan gezinnen en/of kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 6 jaar. Taal-opvoedondersteuning vindt plaats door middel van twee programma's: thuisondersteuning bij het gezin en ondersteuning in groepsbijeenkomsten voor ouders in (voor) scholen en wijkcentra.

MET betrokken ouders (VO)

MET betrokken ouders is een project waar de focus ligt op leerlingen in het voortgezet onderwijs van een niet-Nederlandse afkomst. De relatie tussen de leerling, de leerkracht en de ouders is de sleutel tot goed onderwijs. MET zet daarom in op een open en transparante communicatie. Een medewerker van ContourdeTwern werkt zowel met de leraar als met de ouders om de relatie te verbeteren.

Taal voor thuis

In de cursus Taal voor Thuis helpen vrijwilligers om de betrokkenheid van ouders bij de ontwikkeling van hun kind te vergroten. Ouders leren over de (taal)ontwikkeling van hun kind, over activiteiten op school en hoe zij hieraan kunnen bijdragen. Door Taal voor Thuis worden de ouders zelf ook bekwaamer in basisvaardigheden als lezen en schrijven, rekenen en omgaan met de computer. Zij kunnen hun kind daardoor beter helpen bij zijn of haar ontwikkeling.

Taalmaatjes 18+

Het Taalmaatjes project is een project waarbij een vrijwilliger gekoppeld wordt aan een anderstalige volwassene die graag beter Nederlands wil leren. De vrijwilliger en de anderstalige spreken een jaar lang een keer per week af om samen de taal te oefenen.

